

PRAHA 1/2 SKA%o DLA•A 1/2 DASHNA•

Středa, 09 červen 2010

Kdo byl v Praze, prošel se starými ulicemi, jistě se setkal s mozaikovou dlažbou zdejších chodníků. Tenhle způsob úpravy chodníků byl masivně používán od druhé poloviny 19. a po první polovinu 20. století. Takzvaná pražská mozaika se stala vzorem pro výdlažbu mnoha dalších sídel.

Zejména starší dlažby mají také velkou hodnotu památkovou. Dostatek kvalitního mramoru z lomů, které nebyly příliš vzdálené od centra, a snaha reprezentovat, umožnily masivní rozšíření špičkové a špičkové mozaikové dlažby na většině chodníků ve městě. Používal se mramor ve dvou barvách – červené a šedé. Zcela výjimečných případech byl použit i mramor bílý, jednalo se však pouze o chodníky u významných budov. Například Nová radnice, Obecní dům, některé kostely, ministerstva a soudní budovy. Typické barevné vzory, doložené pro stejnou dobu z mimopražských lokalit, jsou v Praze dochovány jen ojediněle. Vzhledem k nestejně velikosti špičkových kostek a jejich nepravidelnému tvaru dovozovala špičková mozaika provedení vzorů značně složitých... Mozaikovou technologii měl v Praze podle vlastního prohlášení jako první použít dlaždičský mistr Bock, kterého roku 1820 povolalo z Vídně Řecké gubernium, aby zavedl "progresivní metody dlaždičství" a vyvíjel další dlaždičské. Mozaiková dlažba z krychliček byla poté nazývána "pražskou" mozaikou. Starší venkovní dlažby a autentické povrchy venkovních komunikací obecně jsou velmi ohroženou a prázdnou součástí našich historických sídel. Při úpravách komunikací a rekonstrukcích inženýrských sítí bývají bohužel bez rozpaků likvidovány. Jejich památkové a v neposlední řadě ani estetické hodnoty nejsou dosud doceněny. V období od poloviny 19. do poloviny 20. století vzniklo na území našeho státu množství mozaikových vzorů, které jsou v evropském kontextu naprosto ojedinělé. Pro část opakované vzory se ustálily názvy, nicméně existuje řada bezjmenných a jedinečných skladeb a vzorů, které se vyskytují jen v jednom městě, nebo dokonce jen v jednom domě.

Stejně jako historická stavba nebo historický nábytek nemohou být v technických parametrech porovnány s produkty výroby naší doby, nelze na veřejné komunikace v historickém prostředí klást stejné požadavky jako na plochy v nově vznikajících stavebních areálech a nových založených obytných čtvrtích. Važme si této překrásné a jinde ve světě nevídané zajímavosti... daniela